

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2456/2020
22.04.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Весне Поповић, председника већа, Гордане Комненић и Божицара Вујичића, чланова већа, у правној ствари тужиоца АА из ..., чији су пуномоћници Иштван Нађ и Божицар Микулић, адвокати из ..., против туженог „Кварк“ ДОО за посредовање, трговину и услуге, Нови Сад, чији је пуномоћник Зоран Рибаров, адвокат из ..., ради утврђења и исплате, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 684/20 од 26.05.2020. године, у седници одржаној 22.04.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 684/20 од 26.05.2020. године у делу става првог изреке којим је одбијена жалба туженог и потврђена пресуда Основног суда у Врбасу, Судска јединица у Кули П1 143/2015 од 29.10.2018. године у ставу другом изреке.

У осталом делу ревизија туженог се **ОДБАЦУЈЕ**.

Образложење

Пресудом Основног суда у Врбасу, Судска јединица у Кули П1 143/2015 од 29.10.2018. године, ставом првим изреке делимично је усвојен тужбени захтев тужиоца. Ставом другим изреке утврђено је да је тужилац код туженог засновао радни однос на неодређено време, почев од 10.06.2014. године и обавезан је тужени да за период од 10.06.2014. године до 24.08.2014. године изврши пријаву тужиоца надлежним фондовима обавезног социјалног осигурања Републике Србије, пензијско – инвалидског, здравственог и осигурања за случај незапослености. Ставовима трећим и четвртим изреке обавезан је тужени да тужиоцу на име неисплаћене зараде исплати и то: за период од 01.07.2014. године до 24.08.2014. године укупно 74.613,17 динара и за период од 24.08.2014. године до 20.12.2014. године укупно 43.332,01 динара, све са законском затезном каматом на појединачне износе, ближе одређено у овим ставовима изреке. Ставом петим изреке одбијен је тужбени захтев у делу којим је тужилац тражио да се обавезе тужени да тужиоцу на име неисплаћене зараде за период од 24.08.2014. године до 20.12.2014. године исплати преко досуђеног у ставу четвртом изреке, још

25.009,56 динара са законском затезном каматом на појединачне износе, ближе одређено у овом ставу изреке. Ставом шестим изреке обавезан је тужени да тужиоцу на име неисплаћене увећане зараде за прековремени рад у периоду од 01.09.2014. године до 30.11.2014. године исплати укупно 82.977,90 динара са законском затезном каматом на појединачне износе, ближе одређено у овом ставу изреке, у року утврђеном решењем Привредног суда у Новом Саду Рео 17/2017 од 07.06.2018. године, ближе наведено у овом ставу изреке. Ставом седмим изреке обавезан је тужени да сачини обрачуне месечне зараде и накнаде зараде за тужиоца за утужени период од 10.06.2014. године до 20.12.2014. године, за сваки месец појединачно, те исте обрачуне зараде достави тужиоцу. Ставом осмим изреке обавезан је тужени да на име тужиоца за досуђена потраживања из става трећег, четвртог и шестог изреке уплати доприносе обавезног социјалног осигурања, пензијско-инвалидског, здравственог и осигурања за случај незапослености надлежним фондовима Републике Србије, у року утврђеном решењем Привредног суда у Новом Саду Рео 17/2017 од 07.06.2018. године, ближе наведено у овом ставу изреке. Ставом деветим изреке одбијен је тужбени захтев у делу којим је тужилац тражио да се обавезе тужени за исплату утврђених потраживања из става трећег и четвртог изреке у роковима ближе наведеним у овом ставу изреке. Ставом десетим изреке утврђено је да не постоји противпотраживање туженог према тужиоцу од 225.932,65 динара са законском затезном каматом почев од 31.08.2014. године па до исплате. Ставом једанаестим изреке обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка од 351.888,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности одлуке о трошковима поступка до коначне исплате, у року утврђеном решењем Привредног суда у Новом Саду Рео 17/2017 од 07.06.2018. године, ближе наведен у овом ставу изреке.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 684/20 од 26.05.2020. године, ставом првим изреке жалба туженог је делимично усвојена, па је првостепена пресуда преиначена у ставу четвртог изреке тако што је одбијен тужбени захтев којим је тужилац тражио да се обавезе тужени да тужиоцу на име неисплаћене зараде за период од 24.08.2014. године до 20.12.2014. године исплати појединачне износе са припадајућом каматом, у року утврђеном решењем Привредног суда у Новом Саду Рео 17/2017 од 07.06.2018. године, на начин ближе одређен у овом ставу изреке, те да му тужени накнади трошкове поступка преко досуђених 234.184,00 динара, док је у преосталом делу жалба туженог одбијена и првостепена пресуда потврђена у усвајајућем делу о главном захтеву и утврђујућем делу о компензационом приговору. Ставом другим изреке усвојена је жалба тужиоца, па је укинута решење о трошковима поступка садржано првостепеној пресуди у делу којим је тужилац тражио да се досуђени износ трошкова поступка исплати у року утврђеном решењем Привредног суда у Новом Саду Рео 17/2017 од 07.06.2018. године на начин ближе одређен у овом ставу изреке. Ставом трећим изреке одбијени су захтеви странака за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правоснажне пресуде донете у другом степену, тужени је изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду применом члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 72/11, 55/14, 87/18 и 18/20), па је нашао да ревизија туженог није основана у делу којим се побија одлука којом је одлучено о утврђењу постојања радног односа.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, док се на друге битне повреде одредаба парничног поступка ревизијом туженог одређено не указује.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је у периоду од 14.06.2014. године до 25.08.2014. године био радно ангажован код туженог без закљученог уговора о раду, да је ступање на рад уговорио са братом власника и законског заступника туженог - ББ, да је договорено да тужилац заједно са ВВ за туженог и тако отплате камион. Након месец дана ББ је изјавио да наведени договор не важи и да ће тужиочева зарада износити 10 % од цене превоза са чим се тужилац усмено сагласио. Тужилац је у јуну 2014. године остварио 120 часова рада, а у јулу и августу 2014. године остварио је пун фонд часова рада. Од 25.08.2014. године до 20.12.2014. године тужилац је радио код туженог по основу закљученог уговора о раду и обављао послове Тужилац је за време радног ангажмана код туженог имао пун фонд радних сати. Тужени је тужиоцу за обављени рад исплате вршио на руке, а за које исплате су попуњаване признанице. Уговором о раду на одређено време од 25.08.2014. године, између осталог, уговорено је да ће тужилац обављати послове ... са пуним радним временом од 40 часова недељно и 8 часова дневно, са основном зарадом утврђеном Правилником о раду туженог за наведене послове и коефицијентом посла од 1,8. Анексом уговора о раду од 25.11.2014. године уговорено је да тужилац заснива радни однос на одређено време почев од 25.11.2014. године до 24.02.2015. године, уговорена је основна зарада, накнада за исхрану у току рада и регрес за коришћење годишњег одмора. Тужиоцу је радни однос престао по основу Споразума о престанку радног односа од 20.12.2014. године са истим даном. Оценом налаза и мишљења вештака економско финансијске струке утврђено је потраживање тужиоца за спорни период. Решењем Привредног суда у Новом Саду Рео 17/2017 од 07.06.2018. године, отворен је и обустављен стечајни поступак и усвојен унапред припремљени план реализације стечајног дужника, овде туженог и као дан пресека узет је 31.12.2017.године. Тужилац је у периоду од 10.06.2014. године до 26.09.2014. године вршио ... за туженог тегљачем за који је била прикључена полуприколица, за који период је утврђено да је возило потрошило више горива у вредности од 156.704,00 динара у односу на уобичајену просечну потрошњу код стандардног режима вожње. Код туженог није вођен поступак за утврђивање висина и накнаде штете према тужиоцу за наведену већу потрошњу горива, већ је дат налог да се тужиоцу од зарада за новембар и децембар 2014. године обустави 59.336,15 динара на име већег утрошка горива, односно начињеног мањка, с тим што писмена сагласност тужиоца за обуставу од зараде није постојала.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су делимично усвојили тужбени захтев, утврдили да је тужилац засновао радни однос код туженог 10.06.2014. године и обавезали туженог да изврши пријаву тужиоца надлежним фондовима, да тужиоцу исплати неисплаћене зарада и накнаде за прековремени рад у спорном периоду, као и да за тужиоца уплати надлежним фондовима доприносе обавезног социјалног осигурања, те и да сачини обрачуне месечне зараде, док је утврдио да не постоји противпотраживање туженог према тужиоцу, све на начин ближе одређен у изреци, док је другостепени суд преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев којим је тужилац тражио да се обавезе тужени да тужиоцу на име неисплаћене зараде за период од 24.08.2014. године до 20.12.2014. године исплати појединачне износе са припадајућом каматом и укинуо

првостепену одлуку у делу одлуке о трошковима, све ближе наведено у изреци другостепене одлуке.

По оцени Врховног касационог суда одлука другостепеног суда је заснована на правилној примени материјалног права.

Одредбом члана 32. Закона о раду (“Сл.гласник РС” бр. 24/05 ...32/12) уговор о раду закључује се пре ступања запосленог на рад, у писменом облику (став 1), ако послодавац са запосленим не закључи уговор о раду у складу са ставом 1. овог члана, сматра се да је запослени засновао радни однос на неодређено време даном ступања на рад (став 2). Имајући у виду наведену законску одредбу, као и да је у поступку утврђено да је тужилац почев од 10.06.2014. године радио код туженог без закључења уговора којим би био регулисан његов радно правни статус (уговор о раду на одређено или неодређено време, уговор о обављању привремених и повремених послова ...), односно да је пре закључења уговора о раду од 25.08.2014. године био радно ангажован код туженог и да је обављао послове ..., као и да је тужени за тај период од 10.06.2014. године до 25.08.2014. године тужиоцу вршио обрачун зараде, то се применом члана 32. став 2. Закона о раду сматра да је засновао радни однос на неодређено време, даном почетка рада без закљученог уговора, што је у конкретном случају 10.06.2014. године. С обзиром да је рад тужиоца у наведеном периоду имао све карактеристике радног односа, те да је тужилац у јуну 2014. године остварио 120 часова рада, а у јулу и августу 2014. године пун фонд сати рада, то правилно нижестепени судови цене да је наступила правна фикција о заснивању радног односа тужиоца код туженог на неодређено време, даном ступања тужиоца на рад почев од 10.06.2014. године, па све до закључења уговора о раду међу странкама 24.08.2014. године. Из наведених разлога правилно нижестепени судови обавезују туженог да за период од 10.06.2014. године до 24.08.2014. године изврши пријаву тужиоца надлежним фондовима обавезног социјалног осигурања.

Из наведених разлога, применом члана 414. ЗПП, Врховни касациони суд је одлучио као у ставу првом изреке.

Врховни касациони суд је нашао да ревизија туженог није дозвољена у делу којим се побија другостепена одлука у погледу одлуке о новчаном потраживању, у смислу члана 410. став 2. тачка 5. Закона о парничном поступку.

Наиме, одредбом члана 403. став 3. ЗПП, прописано је да ревизија није дозвољена у имовинскоправним споровима ако вредност предмета спора побијаног дела не прелази динарску противвредност 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе.

Тужба ради утврђења и мање исплаћене зараде поднета је 06.03.2015. године. Вредност побијаног дела правноснажне пресуде је 390.516,21 динара, што према средњем курсу НБС на дан подношења тужбе, представља износ испод 40.000 евра.

Имајући у виду да се у конкретном случају ради о имовинско-правном спору, који се односи на новчано потраживање, у коме вредност предмета спора побијаног дела не прелази динарску противвредност 40.000 евра, то је Врховни касациони суд нашао да је ревизија тужиоца недозвољена, применом одредбе члана 403. став 3. ЗПП.

На основу члана 413. у вези члана 410. став 2. тачка 5. Закона о парничном поступку, Врховни касациони суд је одлучио као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Весна Поповић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић